

Prima instanță: Judecătoria Ciocana mun. Chișinău (jud. I. Mînăscuță)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Cernat, L. Bulgac, A. Pahopol)

DECIZIE

03 iunie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în următoarea componență:

Președintele completului
Judecătorii:

Tatiana Vieru
Petru Moraru
Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de Kalinina Nadejda împotriva încheierii din 21 aprilie 2015 a Curții de Apel Chișinău,

adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Nadejdei Kalinina împotriva lui Grinfelid Grigorii, intervenienți accesorii SRL „Grin Hand”, OCT Chișinău, Camera înregistrării de stat privind desfacerea căsătoriei și partajul averii,

c o n s t a t ă :

La data de 18 aprilie 2013 Kalinina Nadejda s-a adresat în instanța de judecată cu cerere împotriva lui Grinfelid Grigorii, solicitînd desfacerea căsătoriei și partajul averii comune agonisite în timpul căsătoriei cu pîrîtul, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 08.06.1979 a încheiat căsătoria cu pîrîtul. Din căsătorie s-au născut doi copii, ambii fiind majori. Viața în comun cu pîrîtul a eșuat, părțile nu mai locuiesc împreună și nu mai duc o gospodărie comună, astfel încât păstrarea familiei în continuare este imposibilă, fapt ce a determinat-o pe reclamantă să solicite desfacerea căsătoriei cu pîrîtul.

Menționează reclamanta că în timpul căsătoriei au agonisit avere comună compusă din: apartamentul nr. 57 din str. Igor Vieru 3, mun. Chișinău, nr. cadastral 0100313.115.01.057 cu suprafața totală de 71,2 m.p.; teren pentru construcție cu suprafața de 0,05 ha din str. Primar Carol Șmidt 21, mun. Chișinău, cu nr. cadastral 0100216.002 în valoare de 374039 lei; casa de locuit de pe acest teren cu suprafața de 300 m.p., în valoare de 1623024 lei; automobilul de model „Subaru Forester” anul producerii 2007, cu n/î CMD 052; automobilul de model „Daimler Benz” anul producerii 1979, cu n/î CDF 177; automobilul de model „Volkswagen Golf” anul producerii 1989, cu n/î CED 528; automobilul de model „Mercedes 309 D” anul producerii 1988, cu n/î CID 498.

A mai menționat reclamanta că părțile au cotă-parte în capitalul statutar al SRL „Grin Had” în mărime de 10% pe numele reclamantei, iar 90% le deține pîrîtul; acțiuni

la SA „Mobiasbank” în număr de 213; conturi de depozit în BC „Unibank” SA în sumă de 30000 lei, în sumă de 50000 lei, în sumă de 50000 lei, în sumă de 260000 lei, în sumă de 260000 lei, în sumă de 20000 lei; mijloace bănești pe cardul bancar SA „Moldinconbank”; pe contul bancar la SA „Pro Credit Bank” dețin mijloace financiare în sumă de 120000 lei, suma de 14000 euro transmiși de către pîrît lui Azulai (Grinfelid) Iute, precum și venitul din acest împrumut a cîte 300 euro/lunar; venitul în sumă de 240 euro/lunar de la darea în chirie a apartamentului nr.57 din str. I. Vieru 3, mun. Chișinău; venitul de la darea în chirie a apartamentului nr. 51 din str. I. Vieru 3, mun. Chișinău în mărime de 200 euro/lunar; utilaj folosit în activitatea de întreprinzător a SRL „Grin Had”, precum și alte averi.

Astfel, toată averea sus menționată aparține cu drept de proprietate în devălmășie ambelor părți și necesită a fi partajată.

Pe parcursul examinării pricinii, la data de 01.04.2014 reclamanta a înaintat cerere de concretizare a pretențiilor solicitând partajarea bunurilor comune, după cum urmează: atribuirea în proprietate reclamantei a casei de locuit nr. 21 din str. Primar Carol Șmidt, mun. Chișinău, amplasată pe terenul respectiv în valoare de 3916000 lei; a mijloacelor bănești în sumă de 250000 lei, iar în total avere în sumă de 4166000 lei, iar pîrîtlui să-i fie atribuit în proprietate apartamentul nr. 57 din str. I. Vieru 3, mun. Chișinău, în valoare de 709000 lei, cu reparația și mobilierul din el, în valoare de 10000 euro; cotele-părți din capitalul statutar al SRL „Grin Had” în mărime de 90%+10% de 540 lei; materialele, producția și utilajul folosit în activitatea de întreprinzător a SRL „Grin Had” în valoare de 211461,30 lei, conform actului de sechestrul din 26.04.2013, inclusiv și bunurile care aparțin aceleiași întreprinderi care a fost tăinuită de către pîrît în sumă de 127900 lei, în total în sumă de 339361,30 lei; 213 acțiuni deținute în BC „Mobiasbancă” în valoare de 2130 lei; automobilul de model „Subaru Forester” cu n/î CMD 052 în valoare de 122032 lei; automobilul de model „Daimler Benz” cu n/î CDF 177; automobilul de model „Volkswagen Golf” cu n/î CED 528; automobilul de model „Mercedes 309 D” cu n/î CID 498 în valoare de 14451 lei; venitul de la darea în chirie a apartamentului nr. 57 și 51 din str. I. Vieru 3, mun. Chișinău, și anume a cîte 240 și 200 euro/lunar; suma de 14000 euro dată în împrumut de către pîrît fiicei sale; suma de 14000 euro dată de către pîrît în împrumut fiului său; suma de 75000 euro dată de către pîrît în împrumut lui Fedoseev, suma de 206464,90 lei aflată pe contul „Pro Credit Bank” inclusiv suma de 200000 lei ridicată de către pîrît în ziua aplicării sechestrului din 25.04.2013, iar în total avere în sumă de 4337979,20 lei (f.d. 141-142, vol. I).

Prin hotărîrea din 19 mai 2014 a judecătoriei Ciocana mun. Chișinău, acțiunea înaintată de Kalinina Nadejda a fost admisă parțial, fiind dispusă desfacerea căsătoriei înregistrată la 08.06.1979, sub nr. 399 de către OSC Chișinău între Grinfelid Grigore și Kalinina Nadejda cu partajarea averii comune după cum urmează: Nadejdei Kalinina i s-a atribuit în proprietate casa de locuit nr. 21 din str. Primar Carol Șmidt, mun. Chișinău, cu nr. cadastral 010021600201, amplasată pe terenul cu nr. cadastral 0100216002, în valoare totală de 3916000 lei, iar lui Grinfelid Grigore i s-a atribuit în proprietate apartamentul nr. 57 din str. I. Vieru 3, mun. Chișinău, cu nr. cadastral 0100313.115.01.057, în valoare de 897000 lei; automobilul de model „Subaru Forester”, cu n/î CMD 052, în valoare de 122032 lei și automobilul de model „Mercedes 309 D”, cu n/î C ID 498 în valoare de 14451 lei; 213 acțiuni deținute în SA

„Mobiasbancă” în sumă de 2130 lei; suma de 14000 euro echivalentul a 263200 lei dată în împrumut de către Grinfelid Grigore lui Grinfelid Utah și Grinfelid Ytah; suma de 75000 euro, echivalentul a 1410000 lei, dată în împrumut lui Fedoseev A.N., iar în total avere în mărime de 2708813 lei cu încasarea de la Kalinina Nadejda în beneficiul lui Grinfelid Grigore suma de 603593,50 lei cu titlu de diferență dintre cotele-părți. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin încheierea din 07 octombrie 2014 a Curții de Apel Chișinău s-a admis parțial cererea apelantului Grinfelid Grigore privind scutirea de la plata taxei de stat și s-a scutit parțial apelantul de la plata taxei de stat la depunerea apelului; nu s-a dat curs apelului, acordând apelantului termen până la 01.12.2014 pentru a achita suplimentar taxa de stat în sumă de 6000 lei. Totodată, s-a citat părțile în ședința de judecată pentru data de 02.12.2014, ora 11:30 pentru soluționarea chestiunii punerii pe rol a apelului sau a restituirii acestuia.

Prin încheierea din 02 decembrie 2014 a Curții de Apel Chișinău s-a admis parțial cererea apelantei Kalinina Nadejda privind scutirea de la plata taxei de stat și s-a scutit parțial Kalinina Nadejda de la plata taxei de stat la depunerea apelului; nu s-a dat curs apelului, acordând apelantei termen până la 10.02.2015, ora 11:00 pentru prezentarea bonul de plată a taxei de stat în sumă de 10000 lei. La fel, s-a prelungit termenul de achitare a taxei de stat de către Grinfelid Grigore până la 10.02.2015, ora 11:00.

Prin încheierea din 21 aprilie 2015 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de repunere în termen a apelului depus de Kalinina Nadejda și s-a restituit cererea de apel a Nadejdei Kalinina ca fiind tardivă.

La data de 28 aprilie 2015 Kalinina Nadejda a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel solicitând casarea acesteia. În motivarea recursului s-a invocat că încheierea contestată este ilegală, neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

Susține că la 16.04.2015 a solicitat repunerea în termen a apelului declarat și a explicat instanței că apelul a fost expediat în adresa instanței de apel la data de 19 iunie 2014 și nu la 18 iunie 2014, din motiv că în ziua respectivă s-a învoit de la serviciu, pentru că mama sa, care este o persoană în etate, era bolnavă și a expediat apelul a doua zi, adică la data de 19 iunie 2014. Întru confirmarea celor expuse a prezentat instanței certificatul de la locul de muncă, prin care aceasta a fost învoită de la serviciu la data de 18.06.2014 și copia documentelor medicale, ce confirmă adresarea la medic la 19 iunie 2014.

Menționează că nu a avut posibilitate să achite taxa de stat, din care motiv nu a declarat apelul mai înainte, taxa de stat fiind parțial achitată la 17.06.2014. Ulterior, instanța de judecată după primirea cererii de apel a obligat-o pe recurentă să achite încă 9000 lei, în total recurenta achitând suma de 10000 lei.

Astfel, instanța de apel eronat a constatat că apelul înaintat de Kalinina Nadejda a fost depus la data de 23.06.2014, deoarece plicul poștal este datat cu 19.06.2014.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea contestată.

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

La caz, hotărârea instanței de fond a fost pronunțată la data de 19 mai 2014. Conform materialelor dosarului copia hotărârii nominalizate, a fost înmănată

avocatului recurente – Arabadji Constantin contra semnătură la data de 19.05.2014. (f.d. 150).

Raportând circumstanțele stabilite la normele de drept procesual menționate, Completul colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că recurenta – Kalinina Nadejda a depus cererea de apel la data de 19 iunie 2014 adică, peste termenul de 30 zile, prevăzut de art. 362 alin (1) CPC, ignorând vădit prevederile acestei norme de drept.

Totodată se reține și faptul că recurenta a cunoscut despre existența hotărârii emise la data de 19.05.2014, deoarece a beneficiat de serviciile unui avocat care a primit hotărârea contra semnătură și a avut suficient termen pentru a întocmi și a depune cererea de apel din numele recurente.

Completul indică că în conformitate cu prevederile art. 362 CPC, termenul de apel se calculează din momentul pronunțării hotărârii judecătorești și nu din momentul înmânării sau recepționării hotărârii motivate.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. 1 lit. b) CPC, instanța de apel restituie printr-o încheiere cererea dacă: apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La îndeplinirea acțiunilor procedurale, respectarea cerințelor cu privire la admisibilitate, constituie un aspect important al dreptului la un proces echitabil și în privința acestor circumstanțe, instanța se expune încă în faza primirii cererii de apel prin prisma prevederilor art. 367, art. 369 CPC Republica Moldova.

Mai mult decât atât, instanța de recurs reține că cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel, adică de către avocatul Constantin Arabadji.

Conform art. 360 alin. (1) CPC „sunt în drept să declare apel: a) părțile și alți participanți la proces; b) reprezentantul în interesul, dacă este împuternicit în modul stabilit de lege; c) martorul, expertul, specialistul și interpretul, reprezentantul cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată ce li se cuvine”.

În conformitate cu prevederile art. 81 CPC „împuternicirea de reprezentare în judecată acordă reprezentantului dreptul de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale, cu excepția dreptului de a ataca hotărârea judecătorească, drept care trebuie menționat expres, sub sancțiunea nulității în mandatul avocatului.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a stabilit că la materialele dosarului este anexat mandatul seria MA nr. 0322911, în care este specificat că avocatul recurente - Constantin Arabadji, este împuternicit să reprezinte interesele lui Kalinina Nadejda în fața instanțelor judecătorești naționale în limitele împuternicirilor prevăzute la art. 81 CPC RM.

În conformitate cu art. 369 alin. 1 lit. d) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă: cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel. La caz, avocatul recurente a depus cererea de apel, ne fiind în drept să declare apel.

Completul menționează că Curtea de Apel Chișinău legal și corect a concluzionat că recurentul neîntemeiat a omis termenul de contestare a hotărârii judecătorești și că cererea de apel este depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel și lipsesc careva temeiuri plauzibile, justificate faptologic și legal, pentru a repune în termen

cererea de apel.

Referitor la argumentul recurenței că mama ei avea probleme de sănătate și în ultima zi de depunere a apelului nu a avut posibilitatea să înainteze apel, nu poate fi apreciat ca motiv întemeiat de omitere a termenului de declarare a apelului, deoarece avea posibilitatea să înainteze apel începând cu data de 20 mai 2014.

Cu referire la prezentul litigiu, Completul colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă constatările Curții Europene a Drepturilor Omului în cazul Melnic vs. Moldova (nr.6923/03, hotărârea din 14.11.2006) în care s-a reiterat că articolul 6 §1 al Convenției obligă instanțele judecătorești să-și motiveze hotărârile lor. Omisiunea instanțelor judecătorești de a motiva refuzul de a accepta o obiecție potrivit căreia acțiunea era tardivă, a constituit o violare a acestei prevederi.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că temeiul invocat de către recurent nu este prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC, Completul colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea din 21 aprilie 2015 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Kalinina Nadejda.

Se menține încheierea din 21 aprilie 2015 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Nadejdei Kalinina împotriva lui Grinfelid Grigorii, intervenienți accesorii SRL „Grin Hand”, OCT Chișinău, Camera înregistrării de stat privind desfacerea căsătoriei și partajul averii.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului

Tatiana Vieru

Judecătorii:

Petru Moraru

Oleg Sternioală